

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 11. jūnijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 84/2026),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Administratīvā procesa likuma 191.¹ panta trešo daļu un Iesniegumu likuma 10. panta otro daļu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam;

1.2. atzīt par Satversmei neatbilstošu to, ka personām, kuru tiesībās un pienākumos ietilpst tiesneša pārkāpumu izvērtēšana un disciplinārlietas ierosināšana, nav tiesību iepazīties un izvērtēt tiesneša pieņemtos nolēmumus;

1.3. atzīt, ka bez tiesneša pieņemto nolēmumu izvērtēšanas nav iespējams konstatēt, vai viņš izdarījis tādus pārkāpumus, par kuriem tiek ziņots, un tiesnesim varētu piemērot disciplināro atbildību.

2. Administratīvā procesa likuma 191.¹ panta trešā daļa noteic: “Par tiesneša lēmumu par atteikšanos izskatīt pieteikumu pieteicējs 14 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas var iesniegt blakus sūdzību. Augstākas instances tiesa, izskatot blakus sūdzību, pati izvērtē, vai saskaņā ar šā panta pirmajā daļā norādītajiem apstākļiem ir pamats atteikt pieteikuma izskatīšanu.”

Savukārt Iesniegumu likuma 10. panta otrā daļa noteic, ka pieteikumu par administratīvo aktu vai faktisko rīcību var iesniegt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas spriedums nav pārsūdzams.

3. Saskaņā ar Satversmes 85. pantu Satversmes tiesa savas kompetences ietvaros izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesas likuma 16. pantā ir izsmeļoši uzskaitītas Satversmes tiesā izskatāmās lietas. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktam Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta likumu normu atbilstība Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Savukārt šā lēmuma 1.2. un 1.3. apakšpunktā norādītie prasījumi nav piekritīgi Satversmes tiesai.

4. Vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā noteiktajos gadījumos. Atbilstoši šīs daļas 1.¹ punktam tas pieļaujams, ja apstrīdētie akti ir savstarpēji cieši saistīti un to izvērtēšana vienā lietā var sekmēt vispusīgu un ātrāku lietas izskatīšanu.

Administratīvā procesa likuma 191.¹ panta trešā daļa noteic kārtību blakus sūdzības iesniegšanai gadījumos, kad tiesnesis ir atteicis izskatīt pieteikumu, atzīstot to par acīmredzami nepamatotu.

Savukārt Iesniegumu likuma 10. panta otrā daļa noteic gan to, kur iesniedzams pieteikums par Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā izskatāmajām lietām, gan arī to, ka spriedums šādā lietā nav pārsūdzams.

No pieteikuma neizriet tas, ka Administratīvā procesa likuma 191.¹ panta trešā daļa un Iesniegumu likuma 10. panta otrā daļa veidotu savstarpēji saistītu tiesību normu kopumu. Lai arī tiesnesis Pieteikuma iesniedzēja pieteikumu atteicies pieņemt, atzīstot to par acīmredzami nepamatotu, tomēr konkrētajā gadījumā ir piemērojama Administratīvā procesa likuma 317. panta ceturtajā daļā noteiktā šādu lēmumu pārsūdzības kārtība, proti, ja nav pārsūdzams spriedums lietā, nav pārsūdzami arī tiesas pieņemtie lēmumi.

Tādējādi nav pamata secināt, ka Administratīvā procesa likuma 191.¹ panta trešā daļa un Iesniegumu likuma 10. panta otrā daļa būtu savstarpēji cieši saistītas un to satversmības izvērtēšana vienā lietā sekmētu vispusīgu un ātrāku tās izskatīšanu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrās daļas 1.¹ punkta prasībām.

5. Papildus kolēģija vērš Pieteikuma iesniedzēja uzmanību uz to, ka konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī citām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām. Proti, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jāpamato, ka:

1) apstrīdētā norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai, aizskar pieteikuma iesniedzējam Satversmē ietvertās pamattiesības;

2) ir ievērotas prasības attiecībā uz savu tiesību aizsardzību ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī nav tādu līdzekļu, ar kuriem pieteikuma iesniedzējs varētu aizstāvēt savas tiesības (*Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā un trešā daļa un sestās daļas 2. punkts*);

3) ir ievērots Satversmes tiesas likumā noteiktais termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai (*Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtnā daļa*);

Pieteikumā ir jāietver arī prasījuma juridiskais pamatojums (*Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts*). Proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai. Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta septītnās daļas 1. punktu pieteikumam pievieno paskaidrojumus un dokumentus, kas nepieciešami lietas apstākļu konstatēšanai.

Pieteikumā ietverti atsevišķi apsvērumi par Administratīvā procesa likuma 191.¹ panta trešajā daļā un Iesniegumu likuma 10. panta otrajā daļā ietvertā pamattiesību iespējamā ierobežojuma samērīgumu. Tomēr Pieteikuma iesniedzējs nav norādījis ne Satversmes tiesas likuma prasībām atbilstošu juridisko pamatojumu tam, kā katra apstrīdētā norma aizskar viņa pamattiesības, ne arī pieteikuma juridisko pamatojumu.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 84/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa